

Llwybr Datblygu'r Gymraeg

Sesiwn 5: Gorffennol Gwneud

Heddiw, byddwn ni'n...

adolygu
gorffennol mynd

dysgu
gorffennol gwneud

ymarfer

y golch	y tacluso	cinio	brecwast	cacen
swper	brechdan	y swmddio	llanast	llun
y siopa	tacluso	y glanhau	model	castell tywod
dim byd	garddio	gwaith cartre	y gwaith cartre	coffi

Geirfa

the wash	the tidying	lunch	breakfast	cake
supper	(a) sandwich	the ironing	(a) mess	(a) picture
the shopping	tidying	the cleaning	(a) model	(a) sandcastle
nothing	gardening	homework	the homework	coffee

Geirfa

Berfau Rebel!

mynd
gwneud
dod
cael
bod

Berfau Rebel!

Gwneud

To do / to make

Gwnes i
Gwnest ti
Gwnaeth e
Gwnaeth hi
Gwnaethon ni
Gwnaethoch
Gwnaethon nhw
Gwnaeth Tom

Beth wnest ti ddoe?

What did you do yesterday?

Fel berf gynhaliol

*As an auxiliary verb**

Gwnes i weld

I saw (I did see)

Gwnes i ddarllen

I read (I did read)

Gwnes i ddysgu

I learned (I did learn)

*Holding another verb

Gydag enw pendant

with a definite noun

the

Gwnes i'r siopa.

Gwnes i'r gwaith cartre.

Gwnes i'r golch.

Gydag enw amhendant

with an indefinite noun

Gwnes i siopa

I did shopping

Gwnes i waith cartre

I did homework

Gwnes i lanast

I made a mess

Gwen: Beth wnest ti ddoe?

Kara: Gwnes i ddarllen. Beth wnest ti?

Gwen: Gwnes i'r golch a'r smwddio.

Kara: Da iawn ti!

Gwnes i **g**acen

Gwnes i **f**recwast

Gwnes i **g**inio

Rheol aur

Mae gwrthrych berf gryno'n treiglo'n feddal.

The object of the short form verb mutates softly.

Rheol 'cheat'?

Ar ôl fi, ti, fe, hi, ni, chi, nhw > T.M.

Sgwrs

Eluned Beth wnaeth Bethan ddoe?

Jeni Gwnaeth hi ginio.

Eluned Beth wnest ti?

Jeni Gwnes i goffi.

Eluned A beth wnaeth Kara a Gwen?

Jeni Gwnaethon nhw gacen.

Eluned Dyna garedig! (*that's kind!*)

Cwestiynau allweddol

Beth wnest ti?

Beth wnaethoch chi?

Beth wnaeth e?

Beth wnaeth hi?

Beth wnaethon nhw?

Beth wnest ti y bore 'ma?

Beth wnest ti neithiwr?

Beth wnest ti echnos?

Beth wnest ti dros y penwythnos?

Beth wnest ti dros yr haf?

Y negyddol

Treigladau meddal!

Gwnes i → Wnes i ddim

Wnes i ddim
Wnest ti ddim
Wnaeth e ddim
Wnaeth hi ddim
Wnaethon ni ddim
Wnaethoch chi ddim
Wnaethon nhw ddim
Wnaeth Tom ddim

Wnes i **ddim** byd.

y glanhau.

y garddio.

y tacluso.

Eluned Beth wnaeth Bethan ddoe?

Jeni Wnaeth hi **ddim** y cinio.

Eluned Beth wnest ti?

Jeni Wnes i **ddim** y coffi.

Eluned A beth wnaeth Kara a Gwen?

Jeni Wnaethon nhw **ddim** y llestri.

Eluned Dyna ddiog! (*That's lazy!*)

Y cwestiwn

Treiglad meddal!

Wnest ti... ?

Did you do....?
Did you make....?

Wnes i?

Wnest ti ?

Wnaeth e?

Wnaeth hi?

Wnaethon ni?

Wnaethoch chi?

Wnaethon nhw?

Wnaeth Tom?

Wnest ti'r golch?

Do / Naddo

Wnest ti'r siopa?

Do / Naddo

Wnest ti'r glanhau?

Do / Naddo

Gwnes i

Gwnest ti

Gwnaeth e

Gwnaeth hi

Gwnaethon ni

Gwnaethoch chi

Gwnaethon nhw

Gwnaeth Tom

Wnes i?

Wnest ti ?

Wnaeth e?

Wnaeth hi?

Wnaethon ni?

Wnaethoch chi?

Wnaethon nhw?

Wnaeth Tom?

Wnes i ddim

Wnest ti ddim

Wnaeth e ddim

Wnaeth hi ddim

Wnaethon ni ddim

Wnaethoch chi ddim

Wnaethon nhw ddim

Wnaeth Tom ddim

y golch	y tacluso	cinio	brecwast	cacen
swper	brechdan	y swmddio	llanast	llun
y siopa	tacluso	y glanhau	model	castell tywod
dim byd	garddio	gwaith cartre	y gwaith cartre	coffi

Wnest ti'r tacluso?

Wnest ti **d**acluso?

Do, gwnes i'r tacluso.

Do, gwnes i **d**acluso.

Naddo, wnes i ddim y tacluso.

Naddo, wnes i **dd**im tacluso.